

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Současné podoby extremismu

Občanský průkaz 4.0 – kompetence pro demokratickou kulturu
(reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008154)

Extremismus

- ✓ Extremismus je *antiteze k demokratickému ústavnímu systému* (pluralita, rovnost, systém kontroly a dělby moci, suverenita lidu)
- ✓ Demokratickému systému nepřátelská ideologie nebo názor
- ✓ Snaha o odstranění demokratického systému a nahrazení jiným
- ✓ Útočení proti systému základních práv a svobod
- ✓ Normativní pojem

Ústavní liberální demokracie vs. politický extremismus

Liberalní demokracie = teze	Extremismus = antiteze
Respekt k lidským právům	Odmítání konceptu fundamentální rovnosti nebo individuální svobody, odmítání přirozené hierarchie, práva a autority
Suverenita lidu	Suverenita ideologie, suverenita přesvědčení
Rozdělení moci	Koncentrace moci / odmítání jakékoli moci
Odpovědnost vlády	Nemožnost legislativy reálně kontrolovat exekutivu / odmítání legální vlády jako takové
Nezávislost soudní moci	Soudní moc podřízená moci exekutivní nebo ideologickému přesvědčení
Politická pluralita	Výhradní zastoupení jedné ideologie a jedné politické síly
Rovnost šancí politických stran a svoboda opozice	Nulová tolerance jakékoli opozice, bez šance demokratické změny režimu

Ústavně chráněné principy v ČR

- ✓ Úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy)
- ✓ Svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy)
- ✓ Svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy)
- ✓ Volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí (čl. 5 Ústavy)
- ✓ Ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy)
- ✓ Nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 Ústavy)
- ✓ Svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech (čl. 1, čl. 3 LZPS)

Společné znaky extremismu

- ✓ Dogmatické vidění světa
- ✓ Netolerance a neschopnost tolerovat jiné názory
- ✓ Striktní dělení na přítel-nepřítel
- ✓ Nenávistné slovní útoky vůči skupinám ve společnosti (šíření stereotypů)
- ✓ Agresivní chování
- ✓ Konspirační teorie
- ✓ Ochota užití jakýchkoliv nástrojů k prosazení cílů (i násilí)

Typy extremismu

Pravicový: jednostranné nadhodnocení vlastního etnika, rasy, národa a snižování ostatních (cizích) skupin

- institucionalizace fundamentální nerovnosti
- rasismus, xenofobie, antisemitismus, homofobie

Levicový: klade rovnost do popředí (v komunismu překrytí individuální svobody; anarchismus odmítá jakoukoli formu státnosti)

Další varianty extremismu

Náboženský: upírání lidských práv ve jménu náboženských představ

Etnicko-nacionální: netolerantní aktivity ve prospěch určitého etnika

Ekologický: ve jménu přírody či jejích částí, často propojeno s anarchismem

Politické strany

- ✓ Dělnická strana + Dělnická mládež

- ✓ Národní demokracie

**NÁRODNÍ
DEMOKRACIE**

- ✓ Svoboda a přímá demokracie

Zdroje: webové stránky uvedených politických subjektů

Generace identity

 Generace Identity
17 červen

SOCIÁLNĚ SLABÝ ČECH X SOCIÁLNĚ SLABÝ ROM

GENERACE-IDENTITY.CZ

To se mi líbí · Přidat komentář · Sdílet Sdíleno 78x

To se líbí 66 uživatelům. Nejlepší komentáře -

JAKÁ JE REALITA

JAK POPISUJÍ SITUACI NOVINÁŘI

WWW.GENERACE-IDENTITY.CZ

Zdroj: Facebooková stránka Generace Identity (archiv, stránka již neexistuje)

Levicový extremismus

- ✓ Sít' revolučních buněk
 - Snaha o odstranění kapitalismu revoluční cestou, pomocí destruktivních metod
 - Zapalování policejních aut

Zdroj: <https://zpravy.aktualne.cz/policejni-auto-zapalene-uskupenim-sit-revolucnich-bunek/r~a4f279a8d59311e59c4a002590604f2e/>

- ✓ Antifašistická akce
- ✓ Antifašistická federace

Zdroj: <https://www.czechcore.cz/Novy-web-AFA-P2114451.html>

Paramilitární organizace

- Snaha vzbudit dojem, že české bezpečnostní složky nejsou schopny zvládnout situaci a ochránit území ČR a její občany
- Snaha proniknout do škol a propagovat brannou výchovu

- ✓ Českoslovenští vojáci v záloze
- ✓ Polabští lvi
- ✓ Ódinovi vojáci

Extremismus na internetu

- ✓ Sociální sítě (např. Facebook)
- ✓ Dezinformační weby
- ✓ Fake news, propaganda, konspirační teorie

Doporučená literatura

- Bastl, Martin et al.: *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada, 2011.
- Danics, Štefan, Ladislava Tejchmanová: *Extremismus, radikalismus, populismus a euroskepticismus*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2017.
- Smolík, Josef, Petra Vejvodová, P.: Politický extremismus jako bezpečnostní hrozba? In: Smolík, Josef, Tomáš Šmíd a kol. (ed.): *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. Brno: MPÚ, 2010.
- Vegrichtová, Barbora: *Extremismus a společnost*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s. r. o., 2017.